

METODICKÁ POMŮCKA

ZÁKON O MÍSTNÍCH POPLATCÍCH

MÍSTNÍ POPLATEK ZA OBECNÍ SYSTÉM ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Zpracoval:

**Krajský úřad Plzeňského kraje
odbor ekonomický
oddělení ekonomických analýz**

2021

MÍSTNÍ POPLATEK ZA OBECNÍ SYSTÉM ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Právní úpravu tohoto poplatku obsahuje ustanovení § 10e – § 10h zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“).

Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství je poplatek za samotnou existenci systému nakládání s komunálním odpadem v obci. Vychází z principu, že ze systému má prospěch každá osoba, která je přihlášená v obci nebo vlastní na území obce nemovitou věc zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba, a to zásadně stejnou měrou. Obec zavede tento poplatek v pevné výši s tím, že se platí samostatně z důvodu přihlášení a samostatně z důvodu vlastnictví každé jednotlivé nemovité věci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba.

Subjekt poplatku - § 10e zákona o místních poplatcích

Subjekt poplatku je vymezen obdobně jako v rušeném poplatku a je výslovně označen jako poplatník. **Poplatníkem** poplatku za obecní systém odpadového hospodářství je

- a) fyzická osoba přihlášená v obci
- b) vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce

Poplatková povinnost je rozšířena i na právnické osoby, svěřenské fondy, podílové fondy a fondy obhospodařované penzijní společnostmi, které vlastní nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce.

V návaznosti na rekodifikaci soukromého práva došlo ke změně terminologie. Nově se používá pojem „**nemovitá věc zahrnující byt, rodinný dům nebo stavba pro rodinnou rekreaci**“

- podle ustanovení § 2236 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, je „**bytem**“ místnost nebo soubor místností, které jsou částí domu, tvoří obytný prostor a jsou určeny a užívány k účelu bydlení
- „**stavbu pro rodinnou rekreaci**“ vymezuje vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí, jako stavbu, jejíž objemové parametry a vzhled odpovídají požadavkům na rodinnou rekreaci a která je k tomuto účelu určena; stavba pro rodinnou rekreaci může mít nejvýše dvě nadzemní podlaží a jedno podzemní podlaží a podkroví. Jde například o rekreační domek, chatu, rekreační chalupu či zahrádkářskou chatu
- „**nemovitost zahrnující byt**“ je zejména pozemek, na kterém stojí obytná budova, jednotka podle občanského zákoníku, obytná stavba, která doposud právně nesplynula s pozemkem, právo stavby, ale například i zemědělská usedlost nebo víceúčelová stavba jako je polyfunkční dům obsahující byty i nebytové prostory určené k podnikání

Pokud má osoba v obci více nemovitých věcí, zahrnujících byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, pokud v nich není přihlášená žádná fyzická osoba, je povinna platit poplatky za komunální odpad za každou z nich.

Je-li v obci fyzická osoba zároveň přihlášená, pak platí poplatek za komunální odpad jak za jednotlivé nemovité věci, zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve kterých není nikdo přihlášený, tak jej navíc platí i z titulu tohoto přihlášení.

Předmět poplatku - § 10f zákona o místních poplatcích

Předmětem poplatku je jednotlivá možnost využívat obecní systém odpadového hospodářství, která je dána:

- a) přihlášením v této obci
- b) vlastnictvím jednotlivé nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která se nachází na území této obce

Předmět poplatku se skládá ze dvou samostatně uplatňovaných dílčích předmětů. Předmětem je tedy skutečnost, že poplatník má v obci možnost využívat obecní systém odpadového hospodářství podle ustanovení § 59 a § 60 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, tedy že obec takový systém zavedla a provozuje ho.

Dílčí předmět poplatku dle písm. a) naplní pouze fyzická osoba, která je v obci přihlášená. Dílčí předmět poplatku dle písm. b) naplní fyzická i právnická osoba či svěřenský či jiný fond, pokud vlastní nemovitou věc zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která se nachází na území této obce. Tento dílčí předmět lze naplnit vícekrát, podle toho, kolik vlastní v obci nemovitých věcí zahrnujících byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba.

Osvobození od poplatku - § 10g zákona o místních poplatcích

Osvobození se uplatní pouze pro dílčí předmět poplatku podle § 10f písm. a), tedy z titulu přihlášení v obci, není zavedeno osvobození ve vztahu k vlastníkům nemovitých věcí zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba.

Osvobození dle § 10g zákona o místních poplatcích jsou nově poplatníci, kteří jsou poplatníky poplatku za obecní systém odpadového hospodářství v obci, kde jsou přihlášení, ale mají bydliště v jiné obci, kde platí poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovitých věcí. Z předchozí právní úpravy bylo převzato ustanovení § 10g písm. b) až d).

Podmínkou pro osvobození je rozhodný stav na konci dílčího období, kterým je kalendářní měsíc.

Výše poplatku - § 10h zákona o místních poplatcích

Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství činí nejvýše 1.200 Kč. Na rozdíl od předchozí úpravy je poplatek v paušální výši bez ohledu na skutečné náklady obce.

Poplatek se snižuje o jednu dvanáctinu roční výše za každé dílčí období (kalendářní měsíc), kdy buď poplatník nebyl přihlášen v obci, nebo kdy byl od poplatku osvobozen.

Přitom je rozhodný stav poslední den dílčího období, aby byl poplatek placen pouze za kalendářní měsíce poplatkového období, ve kterých jsou naplněny konstrukční prvky poplatku.

Obdobný režim platí u dílčího předmětu poplatku z titulu vlastnictví nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba, v tom případě, kdy dojde ke změně v přihlášení fyzických osob v této nemovité věci. Rozhodný je opět stav na konci dílčího období.

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Ustanovení § 10o – § 10r zákona o místních poplatcích upravují souhrnně podrobnosti k oběma poplatkům za komunální odpad.

Poplatkové období a dílčí období - § 10a zákona o místních poplatcích

Poplatkovým obdobím je kalendářní rok. Dílčím obdobím je kalendářní měsíc. Obec obecně závaznou vyhláškou stanoví splatnost poplatku navázanou na poplatkové období. Dílčí období se zavádí pro případy, kdy dochází během poplatkového období ke změnám a má vliv na výši poplatku (přihlášení fyzické osoby, vznik nároku na osvobození, změna vlastnictví nemovité věci). Rozhodným je stav v poslední den posuzovaného dílčího období.

Solidární poplatková povinnost - § 10p zákona o místních poplatcích

Spoluvlastníci nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci jsou povinni plnit poplatkovou povinnost společně a nerozdílně. Tato solidární povinnost se uplatní u obou poplatků za komunální odpad v případě, že nemovitá věc má více spoluvlastníků.

Jednotky - § 10q zákona o místních poplatcích

Zákon stanovil, že ustanovení o nemovité věci se použijí obdobně i na jednotku, která je vymezena podle zákona o vlastnictví bytu, spolu s touto jednotkou spojeným podílem na společných částech domu, a pokud je s ní spojeno vlastnictví k pozemku, tak i spolu s podílem na tomto pozemku. Na jednotku podle zákona o vlastnictví bytů je tudíž nutné hledět jako na nemovitou věc.

Nemovitá věc vložená do fondu - § 10r zákona o místních poplatcích

Zákon stanovil právní fikci spočívající v tom, že za vlastníka nemovité věci se pro účely poplatků za komunální odpad hledí na svěřenský fond, podílový fond nebo fond obhospodařovaný penzijní společností, do nichž je nemovitá věc vložena.